

Dodó főhadnagy problémái

PEKÁR GYULA

[...] Magas volt: ruhája érzékeny suhogó fekete selyem. Fátyola kéjesen, izgatón diskrét és kis szelíd szalaggal alá kötött francia kalapja oly *bűnösen* naiv ... Elegáns volt, de már azzal a veszedelmes, könnyelmű chic-kel, mely az első pár reszkető, titkos légyott után, mint valami szemérmetlen csók csiklandása tapad rá a tisztességes asszonyra.

– „Dodo ... Odalebbent hozzám s vállamra atillám dragónerjébe akasztá finom, kesztyűs kezét. Ah, hol az ördögbe találkoztam én ezzel a – cocotte-al?”³ [...]

(Budapest, 1894. 13.)

A legbarátságosabb pesti ház

KRÚDY GYULA

Tehát Madame a virágot árulta egy kis Szervita téri üzletben, de este regényeket írt és olvasott.

[...] Téli este volt. Egyedül voltam idehaza. S egyszer csak nagyon kezdett fájni a szívem Elemér után. Azt hiszem, Elemért szerettem a legjobban, legigazabban életemben, pedig két esztendeig, amíg Elemér Párizsban tanult a Sorbonne-on, csupán érzelmes, hosszú leveleket váltottunk egy-

³ Pekár fikciós történeteit erősen színezték önéletrajzi elemek; itt Pilis Rózára emlékezik. Pekárt barátai a mindennapi életben csak Dodóként emlegették.

mással. Mindennap. Nem csoda tehát, ha elővettem az éjjeliszekrényből a kis pisztolyt, az ágyra dőltem, a szívemnek szorítottam... [...]

(*Krúdy Gyula: A vörös postakocsi. Budapest, 1913. 92., 112.*)

Őszi utazás a vörös postakocsin

KRÚDY GYULA

[...] Akinek emlékkönyvét Albert gróf⁴ kezdte írni... akinek stambuch-jába,⁵ minden talpon álló magyar író a legszebb gondolatot akarta beírni, és még Vészi József⁶ is verset írt, hogy emlékezetben hagyja magát... aki Batthyány Elemér⁷ karján repült a Redout-bálokon;⁸ és az intim szupékon a trónörökösrel (F. F.-dal) politizált [...] Hetekig nem nézte meg

4 Azaz gróf Apponyi Albert politikus, miniszter (1846–1933).

5 Azaz: „vendégekönyv”.

6 Újságíró, politikus (1858–1940). A befolyásos szerkesztő és sajtó-szakember pályáját költőként kezdte, versei két kötetben *A bánat dalaiból* (1879) és *La Traviata, dalok egy tévedt nőhöz* címmel (1881) jelentek meg. 1905-ben a Fejérváry-kormány miniszterelnökségi sajtóiroda-vezetője. A kormány bukása után Berlinben telepedett le, és politikailag mindinkább polgári radikális irányba fordult. 1911-ben visszaköltözött a magyar fővárosba és évtizedeken át a *Pester Lloyd* főszerkesztője.

7 Batthyány Lajos, a kivégzett 1848-as kormány miniszterelnökének fia. Híres lótenyésztő és -versenyző, vadász és utazó (1847–1932). Az 1870-es évek végén világméretű utat tett, Kelet-Indiában tigrisekre és elefántokra vadászott. 1891–1907 közt a Magyar Lovaregylet elnöke, az ő tervei alapján épült meg a Kerepesi úti lóversenytér.

8 A városok vigadóépületének elnevezése volt. Krúdy itt pontatlan, a pesti Redout ugyanis 1833-ban nyílt meg, de 1849 májusában már el is pusztult, mikor Buda ostromakor Hentzi, a várvédő kapitány bosszúból szétlővette (1848–1849-ben ugyanis itt ülésezett a Képviselő Ház). A reformkori Pest igazi különlegessége volt, csodálatos báljain Liszt Ferenc és id. Johann Strauss is játszott. Az újjáépített épületet 1865 januárjában avatták fel egy ünnepélyes bál keretében „fényes és nyilvános táncvigalommal”, de ekkortól már Pesti Vigadóként emlegette a város lakossága.